

Τὸ ἀπὸ τοῦ ὤμου μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς διήκον
τμήμα τοῦ μανικίου. Ἀντίθ. *κατωμάνικο*.

άπανωμαξίλλαρο τό, Ἀθῆν. Θήρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *μαξιλλάρι*.

1) Τὸ ἐπάνω προσκεφάλαιον Θήρ. Ἀντίθ. *κατωμαξίλλαρο*. 2) Τὸ κάλυμμα τοῦ προσκεφαλαίου Ἀθῆν.

άπανωμάσελλο τό, ἀμάρτ. ἄπανωμάσελλο Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *μασέλλα*.

Ἡ ἄνω σιαγών: Τὸ ἄπανωμάσελλο τοῦ γαϊδάρου μας εἶναι προσημένο.

άπανωμερξά ἡ, Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — *Λεξ. Δημητρ.*
άπανωμερία Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *μερξά*.

1) Τὸ ὑψηλότερον ἢ ὀρεινότερον μέρος τόπου τινὸς
Πελοπν. (Λακων.): *Πῆγα 'ς τοῖς άπανωμερξῆς νὰ δῶ γιὰ τὰ
ζῶα μου*. 2) Ἐξέχουσα θέσις, πρωτοκαθεδρία Πελοπν.
(Ἀρκαδ.) — *Λεξ. Δημητρ.* 3) Ἐπιρρηματ., εἰς τὸ ἐπάνω
μέρος Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Πῆγαινε άπανωμερξά*.

άπανωμέρη τά, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ πληθ. τοῦ οὐσ. *μέρος*.

Τὰ ὑψηλά, τὰ ὀρεινὰ μέρη: Ἄσμ.

*Ἄνοιξε, μάννα μ', άνοιξε νὰ σοῦ 'πῶ 'να χαδέρι,
ποῦ τό 'φερε α' ἀδέρφι μου ἀπὸ τ' άπανωμέρη*.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπαναμέρη καὶ ὡς τοπων. Κρήτ.
(Ἡράκλ.)

άπανωμερίτης ὁ, Κρήτ. Κύθηρ. Παξ. Πελοπν.
(Ἀρκαδ.) ἄπανωμερίτης Κρήτ. Νίσυρ. Παξ. Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άπανωμερξά* ἢ *άπανωμέρη* καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -ίτης.

1) Ὁ κατοικῶν εἰς τὸ ὑψηλότερον ἢ ὀρεινότερον μέρος
τόπου τινὸς ἐνθ' ἄν.: *Ἦρθαν οἱ άπανωμερίτες* Ἀρκαδ. Ἀντίθ.
κατωμερίτης. 2) Ἀλλοδαπός, ξένος, ἰδίᾳ ὁ ἐκ βορείων
μερῶν καταγόμενος Κρήτ. Σύμ.

άπανωμερούσις ὁ Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. *άπανωμερξά* ἢ *άπανωμέρη* καὶ τῆς
παραγωγικῆς καταλ. -ούσις.

Ὁ κάτοικος τῆς βορείου Χίου. Συνών. *άπανωχωρούσις*.

άπανωμίγομο τό, Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *μιγόμεν*.

Τὸ φορτίον τὸ τιθέμενον ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ σάγματος
μεταξὺ τῶν ἐκατέρωθεν βαρῶν. Συνών. *άπανωγόμαρο*.

άπανωμύλι τό, ἀμάρτ. ἄπανωμύλι Πελοπν. (Βούρ-
βουρ.) ἄπανωμύλ' Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *μύλι*.

1) Αὐλακωτὸν ξύλον προσηρμοσμένον εἰς τὸ στόμιον
τοῦ δοχείου τοῦ ἀλέσματος, διὰ τοῦ ὁποίου καταρρέει
τοῦτο εἰς τὸν μύλον Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Ξύλον κυκλο-
τερὲς προσηρμοσμένον εἰς τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν τῆς ἄνω
πέτρας τοῦ μύλου φέρον ἐγκοπὰς Πελοπν. (Βούρβουρ.)
Στερελλ. (Καλοσκοπ.) 3) Ἡ ἄνω πέτρα τοῦ μύλου
Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άπανάρι* 1.

άπανωπαγίδα ἡ, ἀμάρτ. ἄπανωπαῖδα Ἀθῆν.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *παγίδα*.

Κατὰ πληθ., αἱ ἐνθεν κάκειθεν δύο ἀνώτεραι πλευραὶ
τοῦ σάγματος. Συνών. *άπανωψάθι*.

άπανωπέζουλλο τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) ἄπανου-
πέζουλλον Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πεζούλλι*.

Ἐκ τῶν ἐπαλλήλων ἐπιπέδων εἰς τὰ ὅποια ἔχει διαί-
ρεθῇ ἀμπελῶν ἢ ἀγρὸς εὐρισκόμενος ἐπὶ ἐπικλινούσιν ἐδά-
φους τὸ κείμενον εἰς τὸ ἀνώτερον μέρος ἐνθ' ἄν.: *'Σ τ' άπα-
νουπέζουλλου φ' τέψαμαν τ' κίρασά Ζαγόρ*.

άπανώπετρα ἡ, Κρήτ. (Σέλιν. κ. ἀ.) Σέριφ. Σῦρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πέτρα*.

Ἡ ἄνω πέτρα τοῦ μύλου. Συνών. *άπανάρι* 1.

άπανωπέτσι τό, ἀμάρτ. ἄπανωπέτσι Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πετσι*.

Ὁ ἄνω φλοιὸς τοῦ ἄρτου. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *άπανω-
καύκαλο* 1.

άπανωπιθάκι τό, Κάρπ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. *άπανωπίθι*.

Μικρὸς πίθος: Αἰνιγμ.

*Ἐναν άπανωπιθάκι, | ἔχει δυὸ λογιῶ κρασάκι
(τὸ φόν).*

άπανωπίθι τό, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πίθος*.

Πίθος μέγας: Ἀνελιδιᾶ τ' ἄπανωπίθι (ἀναδίδει ὑγρασίαν).

άπανωπίστι τό, ἀμάρτ. ἄπανωπίστι Ἀθ. ἄπανου-
πίστ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἄπανωπίστρι Ἀθ. ἄπανουπίστρ'
Μακεδ. (Χαλκιδ.).

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πιστιά*. Ὁ τύπ.
άπανωπίστρι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. *καπίστρι*.

Ἱμάς περιθέων τοὺς γλουτοὺς τοῦ ζῦφου ἀπὸ τῆς μιᾶς
πλευρᾶς τῆς *πιστιάς* εἰς τὴν ἑτέραν.

άπανωπλάκι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πλάκα*.

Πλάξ κειμένη ἐπὶ ἄλλων πλακῶν: Ἄσμ.

*Κάνει τὸν ἄδην ἄλογο, τὴ δλάκα κάνει σέλλα,
τ' άπανωπλάκια τῷ δλακῷ σκάλες καὶ χαλινάρια*.

άπανωπόρτι τό, Ἀμοργ. Κρήτ. ἄπανωπόρτι Κρήτ.
άπανουπόρτ' Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *πόρτα*. Ἡ λ. καὶ
παρὰ Σομ.

Τμήμα τῆς θύρας πρὸς τὰ ἄνω ἀνοιγόμενον, ὅταν διὰ
ψῦχος ἢ ἄλλον λόγον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μείνῃ ὅλη
ἡ θύρα ἀνοικτή. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Νάξ. (Φιλότ.)

άπανωπροίκι τό, σύνθηθ. ἄπανουπροῖκ' Ἡπ. (Ζαγόρ.)
άπανωπροῖκιν Χίος (Καρδάμ.) ἄπανωπροῖκι Θήρ. Κρήτ.
Χίος ἄπαν' προῖτ' Λέσβ. ἄπανουπροῖκί Λέσβ. ἄπανω-
προῖκι Α.Ρουμελ. (Σωζόπ.) Ἡπ. Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.
Γέρμ. Μάν. Οἶν.) Ρόδ. ἄπανωπροῖτσι Ἀθῆν. (παλαιότ.)
άπανουπροῖκι Θράκ. (Κομοτ.) ἄπανουπροῖκ' Ἡπ. (Ζαγόρ.)
Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. *άπάνω* καὶ τοῦ οὐσ. *προῖκα* ἢ
προῖκί.

1) Χρῆμα ἢ πρᾶγμα διδόμενον εἰς τὸν γαμβρὸν πέραν
τῆς συμπεφωνημένης προικὸς, ἐξώπροικον, παράφερον
σύνθηθ.: *Πῆρε προῖκα κι άπανωπροῖκι σύνθηθ. Ἦριεν ὁ χρό-
νος βίσεχτος κ' ἐφάγαν καὶ τὰ προῖκα καὶ τ' άπανωπροῖκια*
Χίος *Ζήταῖ 'άπανουπροῖκ' οὐ γαμπρός, ἀλλὰ δὲν τῶδονκαν*
Αἰτωλ. *Ἡ νύφ' μας ἔφρι κι πουλλὰ 'άπανουπροῖκια Ζαγόρ.*
|| Παροιμ. *Ὅσα σοῦ δώσῃ ὁ διάολος τὰ παίρνει άπανωπροῖκι*
(τὰ πονηρὰ κέρδη φέρουν ζημίαν, διότι ἀποδίδονται πολλα-
πλασίως) Κεφαλλ. *Ἡ γραῖ δὲ δό 'ρπιζε νὰ παδρευτῇ κι άπα-*

